

Stichting Markdal duurzaam en vitaal
Postlaan 15
4835 EE Breda

BOEKJAAR 2016

INHOUDSOPGAVE ACCOUNTANTSRAPPORT

	Pagina
<u>ACCOUNTANTSRAPPORT</u>	
Samenstellingsverklaring van de accountant	2
<u>BESTUURSVERSLAG</u>	
Bestuursverslag	4
<u>JAARREKENING</u>	
Balans per 31 december 2016	12
Staat van baten en lasten over 2016	14
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	15
Toelichting op de balans	17
Toelichting op de staat van baten en lasten	19

Aan het bestuur van
Stichting Markdal duurzaam en vitaal
Postlaan 15
4835 EE Breda

Breda, 29 juni 2017
Ref. MVV/105556/2014

Geacht bestuur,

Hiermee rapporteren wij u omtrent de uitkomst van onze werkzaamheden, die wij ingevolge uw opdracht tot samenstellen van de jaarrekening van Stichting Markdal duurzaam en vitaal te Breda met betrekking tot het boekjaar 2016 hebben verricht.

SAMENSTELLINGSVERKLARING VAN DE ACCOUNTANT

De jaarrekening van Stichting Markdal duurzaam en vitaal is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2016 en de staat van baten en lasten over 2016 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, 'Samenstellingsopdrachten'. Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Markdal duurzaam en vitaal. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Breda, 29 juni 2017

Van Oers Accountancy & Advies

J.A.L. van Gils
Accountant-Administratieconsulent

BESTUURSVERSLAG

Algemene informatie

De statuten van de Stichting zijn openbaar en gepubliceerd op de website van de Vereniging Markdal duurzaam en vitaal.

Als leden van het Dagelijks Bestuur zijn door de Algemene Ledenvergadering benoemd: 1. mevrouw E.W. Kegge - Rattink, in de functie van voorzitter; 2. de heer J.P.M. Roovers, in de functie van penningmeester; 3. de heer J.A. van Riet, in de functie van secretaris; 4. de heer J.W.M. Langeveld, in de functie van bestuurslid welke als plaatsvervangend voorzitter zal fungeren.

Bestuursleden worden benoemd voor een periode van maximaal drie (3) jaar en zijn daarna onbeperkt onmiddellijk herbenoembaar.

Bestuursleden ontvangen geen bezoldigingsvergoeding, maar uitsluitend - net als andere leden en vrijwilligers - de vergoeding van gemaakte onkosten. De hierboven genoemd bestuursleden hebben diverse functies in maatschappelijke organisaties. Deze zijn eveneens onbezoldigd en niet strijdig met de doelstellingen van de Vereniging, maar hebben vanwege de diversiteit en maatschappelijke betrokkenheid een meerwaarde.

Toezicht

Via de overeenkomst van 6 november 2013 tussen de Provincie Noord Brabant en de Vereniging en Stichting Markdal duurzaam en vitaal is het periodieke en structurele overleg met rapportage en toezicht op voortgang en besteding van de middelen georganiseerd. Op eenzelfde wijze zijn de wethouders van de gemeenten Alphen-Chaam en Breda betrokken. Deze hadden om die reden geen behoefte aan een Raad van Toezicht. Omdat de statuten hier wel van uitgaan zal alsnog een Raad van Toezicht ingesteld worden wanneer blijkt dat dit relevant is voor de begeleiding van de uitvoering van de KRW maatregelen en de realisatie van de NNB in Markdal e.o. In dit verslagjaar bleek dat niet nodig.

Organisatie van de Stichting

De bestuursleden zijn onbezoldigd zodat dit geen lasten voor de Stichting oplevert. De Stichting heeft statutair -zoals eveneens eerder vermeld- ten doel:

- a. het in opdracht van de vereniging Markdal duurzaam en vitaal realiseren van plannen en projecten conform het doel van de Vereniging.
- b. het verwerven van financiële middelen ten behoeve van de Vereniging Markdal Duurzaam en Vitaal, hierna te noemen: de Vereniging;
- c. het beheren van de gelden van de Vereniging;

Daarmee is de Stichting uitvoerend aan de visie en de richtingwijzers zoals die door de Vereniging zijn en worden ontwikkeld. Dit komt tot concretisering in de projecten die worden aangegaan met derden. De Stichting voert deze projecten/werkzaamheden uit. Om de taken en projecten van de Stichting uit te kunnen voeren is sinds 2014 een procesmanager ingehuurd van het Bureau van Miert: dhr. M. van Miert. In 2015 zijn kortlopende contracten

aangegaan met Ardi van Honk ZZP en Marian Hulshof ook werkend vanuit een eigen bureau. Onder de verantwoordelijkheid van de heer van Miert werken in een werkteam een aantal personen die beschikbaar zijn gesteld door de provincie Noord-Brabant. Verrekening van de inzet van personen gebeurt op basis van urendeclaratie. Het werkteam wordt verder in wisselende samenstelling mede bemenst door medewerkers van het waterschap en gemeenten Alphen-Chaam en Breda. De Stichting is verantwoordelijk voor het uitvoerende werk, dat volgt uit de overeenkomst met de provincie om maatregelen voor de kader richtlijn water uit te voeren en daartoe 100 ha EHS/NNB te realiseren; zij is ook verantwoordelijk voor de aanvullende werkzaamheden die vervolgens uit deze overeenkomst voortvloeien.

Activiteiten van de Stichting omvatten o.a.

- ✓ Het overleg met grondeigenaren over de beschikbaarheid van gronden, middels verwerving, kavelruil of andere vormen van verevening.
- ✓ Het vastleggen van afspraken, en sluiten van overeenkomsten.
- ✓ Daartoe het laten taxeren -conform de overeenkomst met de Provincie- van de te verwerven gronden en milieutechnisch de kwaliteit van de betrokken gronden te laten onderzoeken.
- ✓ Zorgen voor de benodigde volmachten voor het Dagelijks Bestuur van de Stichting en het notarieel laten vastleggen van de aankoop en transactie van de voor de doelstellingen van de Vereniging te verwerven gronden.
- ✓ Het technisch voorbereiden en uitvoeren van werken ten behoeve van de Kader Richtlijn Water (KRW) in samenwerking met het waterschap.
- ✓ Afspraken maken over de wijze van realisatie.
- ✓ Het zorgdragen voor de RO facilitering van de maatregelen conform de provinciale Verordening Ruimte.
- ✓ Het voeren van overleg hiertoe en het zo nodig opstellen van een plan in het provinciale meerwaarde traject.
- ✓ Het zichtbaar maken van de mogelijkheden om aanvullende op de overeenkomst dezelfde provinciale doelen te verwezenlijken.
- ✓ Na verwerving zorgdragen voor de financiële afwikkeling van het beheer van de verworven gronden.
- ✓ Beheer van de financiën, waaronder het overleg met de Provincie en de medefinanciers.
- ✓ Rapportage over en verantwoording van de financiën aan Provincie en medefinanciers.
- ✓ Bewaken van tijdig beschikbaar komen van fondsen van de provincie en van medefinanciers.
- ✓ Het op tijdelijke basis verpachten van de provinciale en eigen Stichtings-gronden.
- ✓ Al datgene dat volgt uit de statuten van de Stichting.

Aan de Stichting Markdal duurzaam en vitaal is evenals aan de Vereniging Markdal duurzaam en vitaal de ANBI status toegekend. Dit biedt fiscaal gunstige mogelijkheden voor diegenen die de Stichting en/of de Vereniging en daarmee het doel een "duurzaam en vitaal Markdal" met een gift willen steunen. De middelen kunnen ten gunste komen van de Stichting om uitvoeringsactiviteiten mogelijk te maken.

Visie, planvorming en uitvoering

Om het doel van het realiseren van de KRW en NNB (voorheen EHS) mogelijk te maken wordt een visie op het Markdal van de toekomst opgesteld. Dit op basis van 'richtingwijzers', die 'van binnenuit' vorm gegeven worden door de werkgroepen van de Vereniging met daarin andere deskundige vrijwilligers en/of professionals. De visies blijven 'levende documenten' om aan de hand van nieuwste inzichten te kunnen verbeteren.

Voor het gehele Markdal konden zo in april 2016 via het Perspectief voor het Markdal de voorstellen aan Gedeputeerde Staten van Noord Brabant gedaan worden voor de nieuwe duurzame en vitale inrichting van het Markdal. Het bevat de omgevingsvisie "Perspectief voor het Markdal" en de individuele initiatieven en vormt zo de basis voor de bestemmingsplannen en de uitvoering van de maatregelen voor water en natuur. Daaronder ook de voorstellen voor de herbegrenzing van het Natuur Netwerk Brabant (NNB) ten behoeve van aanpassingen voortkomend uit het overleg met bewoners, eigenaren en ten behoeve van een robuuste structuur waarmee het Markdal via de zijbeken de verbindende schakel wordt tussen de natuur en landschappen op de hogere gronden. Die schakel vanuit het Markdal omvat de Chaamse landgoederenzone, Natura 2000 Ulvenhoutsebos, Strijbeekse hei, Mastbos, Galderse Hei, Balleman en Natura 2000 Elsakker (Belgie). GS heeft positief en met waardering gereageerd en gaf tevens een aantal aandachtspunten voor verdere uitwerking aan. Die uitwerking is aan het eind van het jaar door de Vereniging samen met medewerkers van provincie, waterschap en beide gemeenten voor ruim honderdtwintig betrokkenen gepresenteerd en met waardering ontvangen.

Voor het vergelijken aan ervaringen elders heeft er een werkbezoek aan De Regge plaatsgevonden, waar de herstructurering van het beekdal inmiddels een aantal jaren succesvol was afgerond. Leerzaam was de ervaring om wel condities voor natuur te scheppen, die niet te dirigeren, maar natuur zelf zijn kansen te laten pakken. Doordat het Regge herstelproject dateert van voor de KRW doelen, is er voor het Markdal een extra opgave om aan de ecologische doelen van de KRW te voldoen.

Ter voorbereiding op de dichterbij komende realisatiefase, waarin het waterschap een belangrijke rol heeft, is een samenwerkingsovereenkomsten voor de voorbereiding van de uitvoering overeengekomen.

Stand van zaken en verwachting

Dat wat er in zich in 2016 verder ontwikkeld heeft, biedt met de gekozen besluitvorming een goede basis voor de verdere uitbouw en concretisering. Zo kon er in aanvulling op de eerdere transacties in 2014-2015 van 16,7 ha in 2016 nog 14,5 ha verworven worden. Belangrijk was en is de bereidheid van grondeigenaren om mee te werken en samen de overeengekomen doelen te realiseren. Eind 2016 is gebleken dat beduidend meer dan de overeengekomen 102 ha beschikbaar kan komen. Dat is inclusief gronden aan de Strijbeekse Beek en ook 'buffer' gronden langs de Strijbeekse heide. Hiervoor is een aanvullende overeenkomst nodig. Met deze aanvulling wordt de totale opgave in het Markdal gerealiseerd. Tegelijk krijgen hiermee water en natuur in het Markdal door de verwerving en inrichting van deze gronden een robuuste uitstraling naar een veel groter gebied, waardoor de samenhang versterkt wordt en de doelen van de Kader Richtlijn Water bereikt kunnen worden.

Voor de verschillende agrarische bedrijven heeft dit alles verschillende consequenties. Het biedt mogelijkheden om gronden meer aan een te krijgen en het biedt aanzet tot verandering van de bedrijfsvoering..

Voor de nieuwe loop van de meanderende Mark is een Voorkeursalternatief (VKA) mede als basis voor de ruimtelijke procedures ontwikkeld. Het VKA is opgesteld door het Werkteam van de Stichting in samenwerking met het Waterschap in het gezamenlijke voorbereidingsteam. Voor dit VKA voor de nieuwe loop van de vrijstromende Mark is uitgebreid hydrologisch onderzoek gedaan. Het hydrologisch onderzoek is in opdracht door Arcadis uitgevoerd. Het onderzoek omvatte met name het gedrag van het oppervlakte water, de te verwachten grondwaterstanden en de kwelstromen. Kwelwater is een belangrijk criterium voor de inrichting van gebieden, hun beoogde natuurdoeltypen en de agrarische mogelijkheden. Over de kwelstromen in het Markdal bestonden veel aannames maar weinig gefundeerde gegevens. Daarom is parallel aan het hydrologisch onderzoek door de Stichting opdracht gegeven voor een inventariserend veldonderzoek op basis van kwelindicatoren. Beide onderzoeken geven een goed beeld van de natuurpotenties, de consequenties voor het ontwerp van de vrijstromende Mark, de infrastructuur en de potenties voor de agrarische bedrijven.

Zowel in de Algemene Ledenvergadering in september als de speciale informatieavond in december konden deze resultaten van de Stichting gepresenteerd worden. Hoewel deze hoopgevend zijn is benadrukt dat niet alle wensen voor 100 % gerealiseerd zullen kunnen worden maar dat er wel meer mogelijk is. De resultaten zullen in 2017 in (ontwerp) bestemmingsplannen hun juridische verankering moeten gaan krijgen.

Dat betekent:

- ✓ dat administratief de beschikbaarheid van gronden kan worden afgerond,
- ✓ de uitvoeringsplannen van de KRW maatregelen samen met het Waterschap kunnen worden opgesteld ten behoeve van een mogelijk wat latere start uitvoering begin 2018,
- ✓ dat gekozen zal worden voor de nieuwe meanderende loop van de Mark volgens het Voorkeursalternatief,
- ✓ dat ontwerpbestemmingsplannen kunnen worden opgesteld met de bewoners en eigenaren en hun gemeenten,
- ✓ dat door de Vereniging ten behoeve van de realisatie een aanvullende overeenkomst met de Provincie opgesteld moet worden om de bredere werking van de aanpak mogelijk te maken,
- ✓ dat voor de realisatie van de natuurdoelen locaties met kansrijke biotopen voor gewenste doelsoorten aangegeven worden. Dit als basis voor de inrichting en beheer in het Markdal.

Financiële hoofdzaken Stichting

Op 24 mei 2016 werd de derde provinciale bijdrage conform de overeenkomst met de Provincie Noord Brabant ad € 3.003.000.- ontvangen. Vervolgens werd op 31 mei 2016 van de gemeente Breda een bedrag voor de eerste twee termijnen ad € 66.000.- ontvangen. In 2016 werd voor het eerst een overeenkomst voor particulier natuurbeheer op voorheen agrarische grond gesloten. Het inrichtingsplan bij de kwalitatieve verplichting werd in overleg met de provincie vastgesteld, conform de overeenkomst.

Procesmanager M. van Miert werkt voor de Stichting om de doelstellingen van de overeenkomst met de Provincie te realiseren. Via de aanpak van 'binnen uit', in clusters, regio bijeenkomsten, etc. blijkt de positieve belangstelling in de streek onder andere uit de verworven gronden, de initiatieven in het Perspectief voor het Markdal (zoals door bestemmingsverruiming met verevening). Tijdens een werkbezoek van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) over ervaringen met de toekomstige Omgevingswet werd deze aanpak beloond met de nominatie voor de in 2017 uit te reiken Eenvoudig Beter Trofee.

De totale oppervlakte aangekocht in 2014, 2015 en 2016 is samen 31,2 ha. Verdere grondaankopen werden voorbereid, en zullen in 2017 tot afrondende resultaten leiden. Reeds verworven gronden worden kortlopend en onder voorwaarden voor duurzaam beheer verpacht.

De personele lasten van de Stichting voor de gecontracteerde ZZP-ers bedroegen in totaal € 162.557.- over het gehele jaar. Het jaar werd afgesloten met een reserve van € 2.315.000.- bestemd voor verdere grondtransacties in 2017. Dit om conform de doelstellingen de benodigde hectares voor realisatie van Natuur Netwerk Brabant en Kader Richtlijn Water te gaan verwerven. Zie verder het Financiële jaarverslag. Aangezien door het bestuur van de Stichting moeilijk is in te schatten wat de ontvangsten en uitgaven zijn, is derhalve een summiere begroting opgesteld. Voorts is het resultaat van de Stichting toegevoegd aan de overige reserves van de Stichting.

Buiten de financiële aspecten gaat er ook veel om in de immateriële inzet van vrijwilligers. Het betreft 6415 uren en niet gedeclareerde kosten ca € 11.212.-. Daarmee is de inzet van vrijwilligers nog weer verder gestegen, dit jaar met ca 11 %.

begroting 2017

Baten

Inkomsten

Subsidie van provincie

€ 1.500.000

Subsidie gemeente Breda

€ 66.000

Pachtopbrengsten

€ 21.152

Som der baten

€ 1.587.152

Lasten

Kosten beheer en administratie

Verzekeringen

€ 3.640

Accountantskosten

€ 2.400

Besteed aan doelstelling

Procesmanaging zzp

€ 100.000

Secretariële ondersteuning zzp

€ 18.000

Procesmanaging Strijbeek zzp

€ 5.000

Procesmanaging Markhoeve zzp

€ 8.000

Taxaties

€ 4.000

Grondonderzoek

€ 4.000

Aankoop gronden

€ 1.500.000

Som der lasten

€ 1.645.040

Saldo van baten en lasten

€ -57.888

Slot en vervolg:

Ook 2016 was een druk en heel intensief jaar voor de Stichting, in samenwerking met actieve vrijwilligers, bewoners en andere betrokkenen van gemeenten provincie en waterschap. Het proces waaraan we samen werken krijgt steeds vastere vorm. Enkele belangrijke stappen zijn gezet om de uitvoering voor te bereiden, zoals de het afronden van de beschikbaarheid van gronden als ook het conceptontwerpbestemmingsplan. De contouren worden duidelijk. Noodzakelijkerwijs worden ook onconventionele paden bewandeld om tot resultaten te komen. Het meerwaarde traject, de samenwerkingsovereenkomst met het waterschap, het uitbesteden van het opstellen van het bestemmingsplan aan de gemeente Breda en de NNB herbegrenzing zijn daar voorbeelden van. Zo kunnen wensen van bewoners, samenleving en bestuur gerealiseerd worden. Cruciaal blijkt de bereidheid om via overleg tot consensus en zo tot verbeteringen te komen. De in besluitvorming vastgelegde beleidsambities voor het Markdal kunnen op relatief korte termijn van een paar jaar realiseerbaar worden. Er is een duidelijk perspectief voor bewoners, natuur en water.

Voorzitter

Secretaris

Jettie Rattink

Joop van Riet

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2016

(na resultaatbestemming)

	<u>31 december 2016</u>		<u>31 december 2015</u>	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
<u>Materiële vaste activa</u>				
Gronden		3.068.681		1.818.624
Vlottende activa				
<u>Vorderingen</u>				
Overige vorderingen en overlopende activa		53.074		54.200
<u>Liquide middelen</u>		2.316.056		814.697
		<u>5.437.811</u>		<u>2.687.521</u>

	31 december 2016		31 december 2015	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Reserves en fondsen				
Overige reserves	8.479		352	
Bestemmingsfonds	<u>5.419.281</u>		<u>2.681.321</u>	
		5.427.760		2.681.673
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	6.542		2.945	
Overige schulden en overlopende passiva	<u>3.509</u>		<u>2.903</u>	
		10.051		5.848
		<u>5.437.811</u>		<u>2.687.521</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

	2016		2015	
	€	€	€	€
Baten				
Subsidies van overheden		3.069.000		2.260.000
Pachtopbrengsten		<u>8.603</u>		<u>604</u>
		<u>3.077.603</u>		<u>2.260.604</u>
Lasten				
Besteed aan doelstelling	322.354		139.610	
Kosten beheer en administratie	9.065		12.027	
Kosten beheer gelden	-13.716		162	
Kosten procesondersteuning	<u>13.813</u>		<u>-</u>	
Som der lasten		<u>331.516</u>		<u>151.799</u>
Saldo van baten en lasten		<u><u>2.746.087</u></u>		<u><u>2.108.805</u></u>
<u>Bestemming saldo van baten en lasten</u>				
Toevoeging / onttrekking aan:				
Overige reserves		8.124		352
Bestemmingsfonds		<u>2.737.963</u>		<u>2.108.453</u>
		<u><u>2.746.087</u></u>		<u><u>2.108.805</u></u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Markdal duurzaam en vitaal is feitelijk en statutair gevestigd op Postlaan 15, 4835 EE te Breda en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 57443467.

Algemene toelichting

Belangrijkste activiteiten van rechtspersoon

De activiteiten van Stichting Markdal duurzaam en vitaal bestaan voornamelijk uit:

- a. het in opdracht van de vereniging Markdal Duurzaam en Vitaal realiseren van plannen en projecten conform het doel van de vereniging.
- b. het verwerven van financiële middelen ten behoeve van de Vereniging Markdal Duurzaam en Vitaal, hierna te benoemen: de vereniging.
- c. het beheren van gelden van de vereniging.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld op basis van Richtlijn 650 voor Richtlijn Fondsenwervende Instellingen. Voor zover niet anders vermeld worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden, tenzij anders aangegeven, gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten zoals taxatiekosten en grondbewerking. Er wordt niet afgeschreven op de gronden.

Subsidies op investeringen worden niet in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa, omdat de subsidies daar niet direct betrekking op hebben.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Subsidiebaten

De Stichting zal, op basis van de door de provincie Noord-Brabant afgegeven subsidiebeschikking d.d. 20 januari 2014, in totaal € 6.737.300 subsidie ontvangen ten behoeve van het verwerven van nieuwe natuur, ecologisch inrichten van de verworven natuur en programmatisch uitwerken van het leefgebiedsplan met betrekking tot het Markdal. Per 31-12-2016 is er reeds € 5.933.000 van deze subsidie uitgekeerd.

Daarnaast is er in 2016 een subsidie verstrekt door de Gemeente Breda. Er is in totaal € 66.000 subsidie verstrekt ten behoeve van het Markdalproject.

De ontvangsten van subsidies worden als batens verantwoord in de periode van ontvangst. De lasten met betrekking tot de besteding aan doelstellingen worden verantwoord op het moment dat de uitgaven plaatsvinden.

Lasten

De kosten uit eigen fondsenwerving en de kosten beheer en administratie worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Rentebaten- en lasten

De rentebaten betreffen de van derden ontvangen en te ontvangen aan rente over het boekjaar. De rentelasten betreffen de betaalde en te betalen bedragen aan rente over het boekjaar.

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa

	<u>Gronden</u> €
Stand per 1 januari 2016	
Aanschaffingswaarde	<u>1.818.624</u>
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u><u>1.818.624</u></u>
Mutaties	
Investeringen	<u>1.250.057</u>
Saldo mutaties	<u><u>1.250.057</u></u>
Stand per 31 december 2016	
Aanschaffingswaarde	<u>3.068.681</u>
Boekwaarde per 31 december 2016	<u><u>3.068.681</u></u>

Vlottende activa

Vorderingen

	<u>31-12-2016</u> €	<u>31-12-2015</u> €
<u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>		
Vordering Vereniging markdal duurzaam en vitaal	52.462	54.200
Vooruitbetaalde algemene kosten	<u>612</u>	<u>-</u>
	<u><u>53.074</u></u>	<u><u>54.200</u></u>

Liquide middelen

Rabobank	1.056	4.697
Rabobank spaarrekening	<u>2.315.000</u>	<u>810.000</u>
	<u><u>2.316.056</u></u>	<u><u>814.697</u></u>

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar en terstond opeisbaar.

PASSIVA

Reserves en fondsen

In onderstaand overzicht is het verloop van het eigen vermogen weergegeven:

	<u>Overige reserves</u>	<u>Bestemming sfonds</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€
Stand per 1 januari 2016	352	2.681.321	2.681.673
Mutatie uit resultaatverdeling	<u>8.127</u>	<u>2.737.960</u>	<u>2.746.087</u>
Stand per 31 december 2016	<u>8.479</u>	<u>5.419.281</u>	<u>5.427.760</u>

Het bestemmingsfonds is gereserveerd voor het uitvoeringsprogramma Markdal. Het uitvoeringsprogramma heeft betrekking op de volgende thema's:

- werving van nieuwe natuur
- ecologische inrichting van de verworven nieuwe natuur
- programmatische uitwerking leefgebiedsplan

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
<u>Overige schulden en overlopende passiva</u>		
Te betalen accountantskosten	<u>3.509</u>	<u>2.903</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<u>Baten</u>		
Subsidies van overheden	3.069.000	2.260.000
Pachtopbrengsten	<u>8.603</u>	<u>604</u>
	<u><u>3.077.603</u></u>	<u><u>2.260.604</u></u>
<u>Besteed aan doelstelling</u>		
Kosten procesmanagment Van Miert	141.231	100.621
Kwalitatieve verplichting	133.395	-
Vaste lasten	1.184	112
Kosten 4D onderwijs & bedrijfsadvies	21.409	-
Kosten Studio Wolverine	20.153	-
Kosten Begrip in Beeld	4.084	-
Kosten Van Dun Advies	898	-
Advieskosten meerwaardetraject	<u>-</u>	<u>38.877</u>
	<u><u>322.354</u></u>	<u><u>139.610</u></u>

Bezoldiging bestuurders

Het bestuur ontvangt geen bezoldiging voor de door haar verrichte werkzaamheden ten behoeve van de Stichting.

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende de jaren 2016 en 2015 waren er geen werknemers in dienst.

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<u>Kosten beheer en administratie</u>		
Accountantskosten	3.545	4.535
Kosten pacht	381	252
Verzekeringen	3.032	3.522
Reiskostenvergoedingen	419	459
Representatiekosten	200	-
Kantoorbenodigdheden	93	-
Relatiegeschenken	68	-
Advieskosten	-	2.380
Accountantskosten voorgaand jaar	1.327	-
Telefoon- en faxkosten	-	212
Onkostenvergoedingen	-	647
Overige algemene kosten	<u>-</u>	<u>20</u>
	<u><u>9.065</u></u>	<u><u>12.027</u></u>

Stichting Markdal duurzaam en vitaal
BREDA

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<u>Kosten beheer gelden</u>		
Bankrente en -kosten	<u>-13.716</u>	<u>162</u>
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<u>Kosten procesondersteuning</u>		
Bijdrage procesondersteuning Vereniging Markdal	<u>13.813</u>	<u>-</u>

Breda, 29 juni 2017
Stichting Markdal duurzaam en vitaal

Het bestuur

E.W. Kegge - Rattink
Voorzitter

J.P.M. Roovers
Penningmeester

J.A.J.P. van Riet
Secretaris

J.W.M. Langeveld
Algemeen bestuurslid